

50 ár síðan kvinnan vann politiskan valrætt

FÓLKATINGIÐ HEVUR Í DAG SAMKOMU Á CHRISTIANSBORG Í SAMBAND VIÐ AT Í DAG ERU 50 ÁR LIÐIN SÍÐAN KVINNAN FEKK VALRÆTT — MILLUM TÆR INNBODNU 250 KVINNURNAR ER EISINI UMBOÐ FYRI FØYSKU KVINNUNA

Í dag eru 50 ár síðan føroyska kvinnan fekk politiska valrætt sín. Tað var í 1915 at grundlógin varð broytt og valrættur kvinnurnar tryggjaður. Í Føroyum var spurningur í nógv umrøddur og eru tey mong, sum enn minnst hvussu tjakið tá fór fram. Hyggja vit at blóðunum, ið tá vóru sæst, at Dimmalætting er fyri hesi broyting, meðan Tingakrossur heldur hefur lyndi til at gera gjøldur burtúr.

Konufólkini vóru ikki sørt harðmælt um henda spurning tá í 1915 og sørt var heldur ikki at tað gekk hart fyri seg og satt rok, tá ósingur kom í, mótsøðan var ikki sör.

Tá vóru bert tveir politiskir flokkar, Sjálfstýrisflokkurin og Sambandsflokkurin, og mangar eru søgurnar um hvussu konufólk tá agiteraðu, flestar fyri, og onkur ímóti og keipumyndir nar vóru mangan stuttligar og blaðskrivingin hareftir.

Í samband við 50 áradagin verður í dag stór samkoma á Christiansborg, har 250 kvinnur úr norðanlondum eru boðnar við. Eisini eru umboð fyri føroysku kvinnuna boðað við — tað er Jona Henriksen úr Havn.

Í 1906 fingu kvinnurnar í Finlandi valrætt til ting, meðan Danmark ikki gav teimum henda rætt fyrr enn í 1915. 22. apríl

varð uppskotið um at geva kvinnunum valrætt viðtikið í landstinginum og dagin eftir í fólkatinginum. 5. juni undirskrivaði kongur ta nýggju grundlógina og sama dag hevði Danske Kvinders Nationalraad fyrireika tað gitnu valskrúðgonguna til kong á Amalienborg og ríkisdagin fyri at takka, 12.000 kvinnur luttóku.

Kvinnufelagini hjá Høgra og Javnaðarflokkinum luttóku to

Tornið á Christiansborg

Jona Henriksen

ikkí. Orsøkin hjá Høgra var tenn, at teir litið dæmði hetta, meðan Javnaðarflokkurin ikki helt tað vera orsøk at takka kongi og stjórn, tí hetta var ein sjálfvátiga.

Hann slapp ikki í brúdleyp

Eingin veit á morgni at siga, hvar hann á kvøldi gistir

Litli Hans Jákup úr Hesti, sonur Johs. Juul Nielsen var komin til Havnar í brúdleyp hjá mammubeiggja sínum.

Hans Jákup gleddi seg sum vera man til brúdleypið — men gakk, tá hann hósdagin skuldi sleppa ser yvirum Tórsgotu í Steinagotu kom ein javnaldur omanfyri á skyllu, og vildi so illa til, at Hans Jákup kom fyri súkluna.

Hann varð í stundini fluttur á sjúkrahúsið, har tey høvdu tey sorgartíðindi at bera honum, at brot varð omanfyri okla knútin á øðrum beininum — og brúdleypið hann gleddi seg til, slapp hann ikki í.

Hann livur to væl eftir umstøðunum.

Kirkja við Bispagarðin

Meinigheitsráðið í Havn hevur nú enn einaferð tikið avgerð um bygging av nýggju kirkjuní.

Hósdagin samdist ráðið, at gera fyrireikingar til at fáa oki við bispagarðin til nýggju kirkjuna.

Tað eru nú skjótt 5 ár liðin síðan kongshjúnini lótu miðjónina til kirkjuna og leingjast nú eftir, at nakað spyrst burtúr, so sum endamálið við gávuni var.

Tað verður to ikki talan um nakra dóm- ella stórkirkju, soleiðis sum fyrr hevur verið talið um, men í samband við ætlunina um at byta Havnina í tveir sóknir, verður tað væl ikki heilt av leið, at kirkjan kemur at liggja við hovuðsveg og so nokurlunda rúmsátt verður rundanum. Nógv fólk býr har umleiðir og kemur enn meiri fólk at búgva í vestara býarparti.

Nú er so mikið útlitið — og drigið út við hesi ætlan, at kirkjufólkið yvirhøvur er nógt við avgerðina, soleiðis sum umstøðurnar eru.

Tak ikki eftir

»Legði hann hann á jorðina niður,

tekur nú bond at greiða, hendan sama friða hjálm vildi hann ikki skeina.»

Tá tú hoyrir sagt, at pávin varð jarðlagdur, so tak ikki eftir. Heldur ikki, um tað verður sagt um einhvønn annan, ið jarðaður er.

Jarðlagdur varð tann, ið undir varð, tá tveir menn hardust.

Kúgv »»»»» nliður í og d. Harav orðafellið: »Eyguni sum í niðurlagdari kúgv.»

Hvítusunnusamkoman

hevur kl. 9 í kvøld fund á Vaglinum.

1. hvítusunnudag evangeliskt moti í salinum kl. 11 og 6.

2. hvítusunnudag moti kl. 8. Islenski trúðboðarin Gardar Ragnarson við frú luttaka.

ÚR BYRÐNUM:

Úrslitalítil sendiferð

Á FUNDI HÓSKVOLDIÐ SEGÐI FORMANURIN FRÁ LANSFERÐ TEIRRA TIL DANMARKAR: BERT 1 MILLJÓN TIL LANS, HÓAST NYTAST SKULU 2,5 — 3,5 MILLJÓNIR BEINANVEGIN

Hesar sakir fingur víðgerð. 1000 kr. samtyktar at lata til skulabarnaferðir.

1000 kr. til tey sklerosesjúku. Ríkisumboðið heldur ein lækna vera neyðugan aftrat.

Býráðsnevndin skjeyt upp at svára, at tá einki var sett av til

læknahús í ár, vil býráðið umhugsu málið til næsta ár.

J. P. Henriksen skjeyt upp, at býráðið vildi royna leigu av húsum so lekní kundi fáast skjótt og at hann eigur at sita í eysturbýnum.

Hetta var samtykt. Sjómannsheimið sókti um at sleppa frá at skatta av avlopnum.

Nevndin hevði kannað lógin heimsins, men kundi einki siggja hari, hvat gerast skuldi við avlopið, annars gevur skatta lógin heimild at lata almanna-gagnligar samtøkur sleppa undan skatti.

Samtykt at lata landsstýrið, ið eisini var partur í sakini, avgera málið.

P. F. Christiansen var bilsin um, at seinasti fundur varð bið in at viðmæla leigu av gamla skiparaskúlanum til Sjómannsheimið, tí nú visti tað seg, at gamla býráðið longu hevði (Framhald á 2. síðu)

Seinna DAGUR

Brúdleyp. Í dag giftast Odd vor Holm, Hvalbe og Edvin Arge, Argjar.

TIL HALDARARNAR

Átlanin er at vaksa um blaðið í juli kvartári.

Hetta kostar pening; har-umframt eru aðrar útreiðslur oktar, og noyðast vit tí at seta posthaldið fyri kvartárið upp í 10 kr. og leysasoluna upp í 50 oyru eintakið.

ÚTGEVARARNIR

DREINGJAKOR TIL FØROYAR Í SUMMAR

Kenda dreingjakór danska útvarpsins fer í summar at vitja hendan vegin.

Tað er sóknarstýrið á Tvoroyri, ið stendur sum innbjóðari, og kórið skal halda konsertir á Tvoroyri um jóanssøkuna, men aftaná verða eisini tær stórru bygdinrar í landinum vitjaðar, og konsertir verða hildnar í Vági, Klakksvik og í Havn.

Á hvørjum sumri ger útvarps kórið tilíkar konsert-ferðir. Áður hava teir verið í Noregi, Svíaríki, Bretlandi, Týskalandi o. a., har dreingirnir hava verið stórliga fagnaðir.

Teir eru ofta í útvarpi og í sjónvarpi, ikki bert í Danmark, men í øllum grannalondunum við.

Í ár gongur leiðin so til Føroya, og vónandi fer fólk at lýða á hetta frálíka kór

Teir hava tveir konsertir eina kirkjuliga og eina verdsliga.